

31.12.2019

SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ SEKÄ ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ VUODELTA 2019

Kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunta on hyväksynyt 18.12.2018 § 231 hallintosäännössä edellytetyn kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvauksen. Toimiala laatii sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvauksen ja tuo sen lautakunnan hyväksyttäväksi 31.12.2020 mennessä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunta on valvonut, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on toiminnut kaupunginvaltuuston (Khs 30.1.2019, § 29) hyväksymän Helsingin kaupunki-konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet -asiakirjan, vahvistetun talousarvion, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden, eettisten periaatteiden (Khs 28.10.2019, § 722) sekä hyväksymänsä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvauksen mukaisesti ja ohjannut sen toimintaa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla järjestetty toimialan johtoryhmän 29.4.2019 tekemän päätöksen pohjalta. Riskienhallinnan (ml. sisäinen valvonta) ja turvallisuuden koordinaatioryhmä ohjaa ja koordinoi toimialan riskienhallintaa. Ryhmä raportoi toiminnastaan toimialan johtoryhmälle.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen arviointi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on arvioinut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä, toimeenpanoa ja toimivuutta sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastuksen arviointiraporttien yhteydessä sekä itsearviointina toimialan tekemässä prosessityössä. Asiakaspalautejärjestelmät ja työsuojelupakki ovat käytössä.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Tekemänsä arvioinnin perusteella kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala esittää, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila on tyydyttävällä tasolla.

Toteutuneet strategiset riskit ja tehdyt korjaustoimenpiteet

- Oodin ja aluekirjastojen suunniteltu toiminta pienemmällä henkilöstöllä ei onnistunut. Tämä johtui osittain siitä, että logistiikkajärjestelmän uudistaminen myöhästyi.
- Liikuntapalvelujen esimiesten vastuualueet laajenivat toimialauudistuksessa vuonna 2017. Esimiesten tehtävien vaativuuden arviointeja ei ole saatu päätökseen, joilla esimiesten vastuut olisi vahvistettu. TVA-työ esimiesten tehtäväkuvien osalta jatkuu.

Toteutuneet taloudelliset riskit ja tehdyt korjaustoimenpiteet

- Käteiskassojen hallinnassa on ilmennyt puutteita ja väärinkäytösriskejä (runas 1000 euroa); erityisesti päivittäisen kassanhoidon valvonnassa ja käteisvarojen säilytyksessä.
  - Hankinnoissa ja kilpailutuksissa on ilmennyt osaamisvajetta, virheitä ja toimivallan ylityksiä: Esim. ICT-hankintojen toimivallan ylityksissä on ollut kyse Ratkaisutoimiston puutteellisista menettelytavoista ja liikuntapalvelujen suorittamassa Aurinkolahden kahvilan vuokramenettelyssä valittiin virheellisiä menettelytapoja.
  - Vuokrasopimusprosessin puutteet ovat johtaneet mm. laskuttamatta jääneisiin vuokriin. Kyse on vuositasolla muutamista tuhansista euroista.
-

31.12.2019

- Kirjastoista on varastettu laitteita ja päätelaitteita lähes 10 000 euron arvosta.
- Irtaimen omaisuuden hallinnassa ja määrärahasurannassa on ilmennyt puutteita.
- Käteisen rahan käsittelytehtävien vaativuuden arvioinnit päivitetään. Kassatoiminnoissa karsitaan käteisen rahan vastaanottoa ja käteisautomaatteja.
- Hankintaprosessia selkeytetään ja järjestetään koulutusta.
- Vuokrasopimusten prosessia selkeytetään mm. valvonnan ja täsmäytysten kontrolleissa.
- Irtaimen omaisuuden hallintamenettelyjä parannetaan (mm. kaluston merkitseminen, inventointi, poistopäätökset).

Toteutuneet operatiiviset riskit ja tehdyt korjaustoimenpiteet

- Sisäilmaongelmien vuoksi eri palvelujen toimipaikkoja on jouduttu sulkemaan määräajaksi tai kokonaan.
- Kaupunginmuseo on joutunut kesällä sulkemaan yksittäisiksi päiviksi osan museoista ja näyttelyistä, koska työntekijöitä ei ole saatu. Myös nuorisopalveluissa on työntekijöiden poissaoloista johtuen jouduttu sulkemaan toimipaikkoja yksittäisiksi päiviksi.
- Nuorisopalvelujen ohjaajarekrytoinneissa on ollut hakijoita vain vähän.
- Oodin etelä-ovi osoittautui toimimattomaksi ja se jouduttiin uusimaan 4 kk remontissa.
- Kumpulaa maauimalan altaiden tyhjennyksessä tapahtui virhe. Viemäriin joutui kaksi keskenään reagoivaa liuosta, minkä vuoksi kaksi työntekijää altistui kemikaaleille.
- Liikuntapalvelujen työtaturmat ovat kasvaneet yli 35 % (liukastumiset ja painavien esineiden nostelut).
- Kokoelmanhallintajärjestelmän hankinnan siirtyminen vuoteen 2021 on johtanut siihen, että museoiden kokoelmanpalvelut ja -logistiikka sekä lainaustoiminta pysähtyvät vikatilanteissa. Vuoden aikana oli yksi yli viikon kestänyt vikatilanne ja keskimäärin kerran kuussa 1-2 päivää kestänyt vikatilanne.

Merkittävimmät riskit ja niiden hallinta

Toimiala on arvioinut merkittävimpiä riskejä loppuvuonna 2018 palvelukokonaisuuksien ja toimialan tasolla. Vuoden 2019 aikana ei tehty vastaavaa riskienarviointia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet ja kehittäminen

Arvioinnissa on todettu kuluneella tilikaudella sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan epäkohdat ja kehittämistarpeet seuraavilla alueilla: Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen; riskienhallinnan toimeenpano, hankinnat ja sopimustoiminta sekä käteisen rahan käsittelytoiminta. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on kehitetty mm. arviointi-raporttien sisältämien toimenpidesuosituksien pohjalta.

Toimialan johtoryhmän 29.4.2019 hyväksymän suunnitelman pohjalta riskienhallinta on järjestetty uudella tavalla. Palvelukokonaisuuksiin on perustettu turvallisuusryhmät, joiden tehtävänä on tukea riskienhallintatyötä ja tehdä esityksiä kunkin palvelukokonaisuuden johtoryhmälle riskienhallinnasta ja turvallisuudesta. Turvallisuusryhmät ovat aloittaneet toimintansa syksyllä 2019.

Toimialan johtoryhmä on hyväksynyt 7.1.2020 toimialan riskienhallinta- (ml. sisäinen valvonta) ja turvallisuussuunnitelman vuosille 2020-2021. Suunnitelmaan sisältyy 21 kohdan toimenpideohjelma. Merkittävin vuoden 2020 kehittämiskohde on palvelu-kokonaisuuksien

---

31.12.2019

---

riskienhallinta- ja turvallisuussuunnitelmien laatiminen. Lisäksi kootaan tärkeimmät tietojärjestelmistä saatavat riskienhallintatietoa koskevat tiedot toimialalla ja palvelukokonaisuuksissa vuoden 2020 aikana.
